

Σχέδιο θέσεων ομιλίας
Υπουργού μεταφορών της Ρωσικής Ομοσπονδίας
Σοκολόβ Μαξίμ Γιούριεβιτς
στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
13 Μαΐου 2016

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι!

- Οι διμερείς ρωσο-ελληνικές σχέσεις έχουν βαθιές ιστορικές ρίζες. Οι λαοί μας βοηθούσαν πάντα ο ένας τον άλλον, ενισχύοντας τους δεσμούς φιλίας και συνεργασίας. Η Ελληνική Ανατολή αποτέλεσε για τους Σλαβικούς λαούς μια αυθεντική πηγή πίστης και παιδείας. Οι Ιεράρχες του Ορθόδοξου Βυζαντίου υπήρξαν οι πρώτοι ποιμενάρχες του λαού μας.

- Ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελληνική Δημοκρατία ήταν και παραμένει ένας από τους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Ρωσίας παρότι οι πλευρές διανύουν μια περίοδο κρίσης στις διμερείς τους σχέσεις, η οποία οφείλεται στο καθεστώς επιβολής αμοιβαίων κυρώσεων μεταξύ Ρωσίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Παραδοσιακά υπάρχει ο συνεχής πολιτικός διάλογος που πραγματοποιείται συστηματικά σε ανώτατο επίπεδο. Το τέλος της περσινής χρονιάς ήταν πλούσιο ως προς τις συναντήσεις που είχαμε με τους Έλληνες εταίρους μας.

- Κατά τη διάρκεια της συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα στις 15 Ιανουαρίου 2016, ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας Βλαντίμιρ Β. Πούτιν και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος κήρυξαν την έναρξη του «Έτους Ρωσίας στην Ελλάδα» και της «Ελλάδας στη Ρωσία».

- Στις 11 Μαρτίου τρέχοντος έτους στην Αθήνα πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του «Αφιερωματικού Έτους» Ρωσίας-Ελλάδος.

Η Διμερής εμπορική και οικονομική συνεργασία μεταξύ των χωρών μας

- Πρέπει να πω ότι η Ελλάδα, είναι ίσως η πιο παλιά φίλη χώρα της Ρωσίας. Ήδη, περισσότερο από 1000 χρόνια, συνεχίζεται η μεταξύ μας πολιτική, πολιτιστική και οικονομική συνεργασία. Επιπλέον, παρά τις καταστροφικές συνέπειες των κυρώσεων που έχουν επιβληθεί (ο όγκος των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των χωρών μειώθηκε το 2014 κατά 40%, ενώ το 2015 μειώθηκε επιπλέον κατά 34 %) η Ελλάδα και η Ρωσία παραμένουν σημαντικοί στρατηγικοί εταίροι.

- Η ανάπτυξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των χωρών μας επί πολλά χρόνια είχε μία θετική δυναμική. Το απόγειο στην ανάπτυξη αυτή σημειώθηκε το 2013, καθώς σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία των ρωσικών τελωνειακών αρχών, ο όγκος των εμπορικών συναλλαγών ανήλθε στα 6,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ *(υπερβαίνοντας κατά 2,5 φορές και πλέον τον δείκτη του 2009)*.

- Δυστυχώς, η ασταθής πολιτική συγκυρία και η αντιπαράθεση που υπήρξε με την Δύση με την επιβολή των κυρώσεων επηρέασαν αρνητικά τη συνεργασία μας τόσο το 2014, όσο και το 2015.

- Έτσι το 2014 παρατηρήθηκε μείωση των εμπορικών συναλλαγών σχεδόν κατά 40 %, που έφθασε τα 4,17 δισ. δολάρια.

- Η τάση αυτή συνεχίστηκε το 2015, καθώς η μείωση των εμπορικών συναλλαγών, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία των ρωσικών τελωνειακών αρχών, ήταν της τάξεως του 34 %, φθάνοντας στα επίπεδα των 2,77 δις δολαρίων.

- Αυτό συνέβη επειδή μειώθηκε η αξία των ρωσικών εξαγωγών, και πρωτίστως επειδή έπεσαν οι διεθνείς τιμές που σχετίζονται με πρωτογενείς πηγές ενέργειας που εξάγει η Ρωσία στην Ελλάδα.

- Πρέπει να επισημανθεί, ότι ως προς τον όγκο τους οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών, αυξήθηκαν περαιτέρω το 2015 κατά 13,2 %, φθάνοντας τα

6,8 εκατ. τόνους, και αυτό συνέβη επειδή αυξήθηκε ο όγκος των ρωσικών εξαγωγών (κατά 15,6 %, φθάνοντας τους 6,66 εκατ. τόνους), και ιδίως των πετρελαιοειδών, των μετάλλων και προϊόντων μετάλλου και αγροτικών προϊόντων (σιτηρών).

- Προς το παρόν παρατηρείται και τάση μείωσης των συναλλαγών στον τομέα παροχής υπηρεσιών. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ρωσίας, στους 9 μήνες του 2015, οι εισαγωγές ελληνικών υπηρεσιών στη Ρωσία *(το μερίδιο των τουριστικών υπηρεσιών καταλαμβάνει το 95,8%)*, μειώθηκαν σχεδόν κατά 2 φορές. Κύρια αιτία αυτής της κατάστασης, υπήρξε το ότι μειώθηκαν οι επισκέψεις ρώσων τουριστών στην Ελλάδα (-46 %), κάτι που οφείλεται πρωτίστως στην αποδυνάμωση του εθνικού νομίσματος και στην αύξηση του κόστους των τουριστικών ταξιδιών.

- Οι συνολικές άμεσες ρωσικές επενδύσεις που έγιναν στην Ελλάδα, στο διάστημα των 9 μηνών του 2015, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ρωσίας, ανήλθαν στα 653 εκατ. δολάρια. Παρά τις επικρατούσες συνθήκες στην ελληνική οικονομία, οι Ρώσοι επενδυτές εξακολουθούν να δείχνουν ενδιαφέρον για την ελληνική αγορά. Ο όγκος των συνολικών ελληνικών επενδύσεων στην οικονομία της Ρωσίας προς το παρόν δεν είναι μεγάλος.

- Παράλληλα όλοι μας κατανοούμε, ότι οι πραγματικές δυνατότητες συνεργασίας στον επενδυτικό τομέα είναι πολύ ευρύτερες. Οι δείκτες θα μπορούσαν να είναι σημαντικά πιο ψηλά. Υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης της συνεργασίας στον τομέα της οικονομίας, όπως υπάρχουν και συγκεκριμένα σχέδια συνεργασίας.

- Σκεφτόμαστε τί θα μπορούσαμε να κάνουμε για να διευρύνουμε την διμερή μας οικονομική συνεργασία. Το εργαλείο και το πεδίο, που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για να υλοποιήσουμε τις ιδέες μας, σε συνεργασία με τους ξένους εταίρους μας είναι η Διυπουργική Επιτροπή.

- Το τελευταίο διάστημα, έχουν συνέλθει αρκετές Διυπουργικές Επιτροπές που έχουν δημιουργηθεί με τις χώρες της Ευρώπης, όχι μόνο με την Ελλάδα, αλλά

και με την Κύπρο, τη Σερβία, τη Βουλγαρία, την Ελβετία, τη Σλοβενία, τη Γαλλία, την Αυστρία, την Ισπανία, την Ουγγαρία, την Ιρλανδία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο.

- Με την Ελλάδα λειτουργεί επιτυχώς η Μικτή Ρωσο-Ελληνική Επιτροπή Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας. Επικεφαλής της Επιτροπής από τη ρωσική πλευρά είμαι εγώ, και από την ελληνική πλευρά είναι ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Μάρδας Δημήτριος.

- Στις 24 Νοεμβρίου 2015 στην πόλη Σότσι πραγματοποιήθηκε η 9^η Σύνοδος της Μικτής Επιτροπής.

- Η Σύνοδος αυτή υπήρξε απολύτως θετική και διαπιστώθηκε ότι υπάρχει σύμπτωση απόψεων στα περισσότερα οικονομικά ζητήματα της ημερήσιας μας διάταξης, όπως και ότι υπάρχουν δυνατότητες για την ενίσχυση της συνεργασίας. Συζητήσαμε την τρέχουσα κατάσταση στον τομέα της διμερούς μας συνεργασίας στον εμπορικό και επενδυτικό τομέα, καθώς και τα επίκαιρα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινής μας δραστηριότητα σε διάφορους τομείς της βιομηχανίας (όπως η ενέργεια, οι μεταφορές και οι υποδομές, ο αγροτικός τομέας και η βιομηχανία τροφίμων, η διαπεριφερειακή συνεργασία, ο τουρισμός, η επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία), τα θέματα της περιφερειακής συνεργασίας.

- Ένας από τους βασικούς στόχους δραστηριοτήτων που τέθηκαν στην Συνεδρίαση της Μικτής Επιτροπής, ήταν η εξεύρεση τρόπων που θα αφορούν την περαιτέρω αύξηση και την διαφοροποίηση στην διάρθρωση των εμπορικών συναλλαγών. Είναι αναγκαίο να αλλάξει η κατεύθυνση της συνεργασίας και να στραφεί στην υλοποίηση νέων επενδυτικών έργων, στην δημιουργία μικτών επιχειρήσεων στην επικράτεια της Ρωσίας και της Ελλάδας, στις εξαγωγές προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, στην ανάπτυξη των τουριστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα και στη Ρωσία.

- Η ελληνική πλευρά ενδιαφέρεται να διευρύνει στο μέγιστο βαθμό την ονοματολογία των προϊόντων, τα οποία εξάγονται στη Ρωσία (επιβατηγά πλοία, οχηματαγωγά (φέρυ-μπόουτ), κρουαζιερόπλοια, γουναρικά, συσκευασμένα τρόφιμα , κρασί, χυμούς , τυποποιημένα φρούτα, καλλυντικά, προϊόντα αλιείας, οικοδομικά υλικά, προϊόντα συσκευασίας, φαρμακευτικά και παραφαρμακευτικά προϊόντα. Η ρωσική πλευρά επίσης εξέφρασε το ενδιαφέρον της να διευρύνει τις εξαγωγές προς την Ελλάδα, προϊόντων του μηχανοκατασκευαστικού τομέα, τεχνολογικού εξοπλισμού, προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, και υπηρεσιών στον τομέα της επιστήμης και της παιδείας.

- Ορίσαμε τους τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος στον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, όπως είναι η κτηνοτροφία, οι φυτοκαλλιέργειες, η δημιουργία μικτών επιχειρήσεων στον τομέα της επεξεργασία κτηνοτροφικών και φυτικών προϊόντων, οι ιχθυοκαλλιέργειες, η ανταλλαγή προηγμένων εφαρμογών και σύγχρονων τεχνολογιών στον αγροτοβιομηχανικό τομέα, η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των επιστημονικών ερευνητικών Ινστιτούτων, η συμμετοχή σε εκθέσεις και συναντήσεις με θέμα την αγροτική οικονομία. Συζητήσαμε επίσης την αύξηση των εξαγωγών ελληνικών αγροτικών προϊόντων, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στους καταλόγους των προϊόντων που εμπίπτουν στις κυρώσεις.

- Το Υπουργείο Γεωργίας της Ρωσίας από κοινού με την ελληνική πλευρά προγραμματίζει να διοργανώσει παρουσιάσεις, εκθέσεις και ανοιχτές αγορές αγροτικών προϊόντων στη Ρωσία και στην Ελλάδα. Στην Ρωσία οι χώροι που θα διατεθούν για την διοργάνωση τους είναι η έκθεση αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων «Χρυσό φθινόπωρο - 2016» που θα πραγματοποιηθεί στις 8-11 Οκτωβρίου στη Μόσχα, η Διεθνής έκθεση αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων «ΑγκροΡούς» που θα πραγματοποιηθεί στις 22-28 Αυγούστου, στην Αγία Πετρούπολη. Η Ελλάδα, επίσης συμμετείχε στην Διεθνή Έκθεση τροφίμων και ποτών «Προντέξπο 2016», η οποία έγινε στη Μόσχα στο διάστημα 8-12 Φεβρουαρίου του τρέχοντος έτους.

- Βλέπουμε ακόμη πως υπάρχει προοπτική για τη δημιουργία στην ρωσική περιφέρεια μικτών ρωσο-ελληνικών επιχειρήσεων.
- Υπάρχει αμοιβαίο ενδιαφέρον σε ότι αφορά τους τομείς παραγωγής και επεξεργασίας τροφίμων στη περιοχή του Κρασνοντάρ, για την καλλιέργεια ελληνικών ποικιλιών πυρηνόκαρπων δέντρων στην περιοχή του Αστραχάν, για την τροφοδοσία της αγοράς της Αγίας Πετρούπολης με είδη διατροφής, για την ανάπτυξη της συνεργασίας με τις περιοχές του Κρασνογιάρσκ και του Ομσκ.
- Θα ήθελα να τονίσω τη σημασία αύξησης των τουριστικών ροών μεταξύ των δύο χωρών, την υιοθέτηση συγκεκριμένων πρωτοβουλιών που αφορούν τη διεύρυνση της συνεργασίας στον πολιτιστικό και μορφωτικό τομέα, στον τομέα της υγείας, της γαστρονομίας, του προσκυνηματικού τουρισμού, του αγροτουρισμού, της αμοιβαίας προώθησης του τουριστικού προϊόντος.
- Έτσι, για παράδειγμα, η Αγία Πετρούπολη προτείνει την ανάπτυξη του πολιτιστικού και προσκυνηματικού τουρισμού, καθώς και τη συμμετοχή ελλήνων τουριστικών πρακτόρων στην Διεθνή Τουριστική Έκθεση «INWETEX». Όπως και την ανάπτυξη της συνεργασίας στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα διοργάνωσης θερινών διακοπών για παιδιά (στη Θεσσαλονίκη, Αλεξανδρούπολη, και Τρίπολη).
- Θα ήθελα να επισημάνω το γεγονός ότι ενεργοποιήθηκαν οι επαφές μεταξύ των επιχειρηματικών ενώσεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας, οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών σχέσεων, και μέσω του Ρωσο-Ελληνικού Συμβουλίου Συνεργασίας και επενδύσεων (Επιχειρηματικό Συμβούλιο). Η Ελληνική πλευρά εξέφρασε την πρόθεση να δραστηριοποιηθεί στον τομέα της ανάληψης κατασκευαστικών έργων στις περιφέρειες της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ιδιαίτερα οι ελληνικές εταιρείες ενδιαφέρονται για κατασκευές έργων που αφορούν το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου που θα διοργανωθεί στην Ρωσική Ομοσπονδία το 2018.
- Νέες δυνατότητες παρουσιάζονται αφενός για τις ρωσικές εταιρείες σε σχέση με τις διαδικασίες των ιδιωτικοποιήσεων στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένου και του τομέα μεταφορών, και αφετέρου για τους Έλληνες

επενδυτές σε σχέση με τα ρωσικά προγράμματα ανάπτυξης των υποδομών, καθώς και των υποδομών λιμένων.

- Η επόμενη 10^η Σύνοδος της Μικτής Επιτροπής θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2016 στην Ελλάδα.
- Αντιλαμβανόμαστε ότι ο επιχειρηματικός κόσμος έχει ανάγκη την σταθερότητα στις διακρατικές σχέσεις. Για αυτό και παρακολουθεί προσεκτικά την κατάσταση και είναι κάτι που το επιδιώκουμε κι εμείς με τους ευρωπαίους εταίρους μας.

Η ρωσική οικονομία

- Υποθέτω ότι όλοι οι συμμετέχοντες στη σημερινή συνάντηση ενδιαφέρονται να μάθουν για το ποια είναι η κατάσταση στη ρωσική οικονομία, ποια μέτρα λαμβάνουμε για τη στήριξη των επιχειρηματιών και για τις δυνατότητες που υπάρχουν για τους επενδυτές οι οποίοι δραστηριοποιούνται στη Ρωσία.
- Το προηγούμενο έτος δεν ήταν ευνοϊκό για τη Ρωσία. Η πτώση των τιμών του πετρελαίου αλλά και άλλων εμπορευμάτων που δεν αποτελούν πρώτες ύλες, η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας και ως συνέπεια η μείωση της παγκόσμιας ζήτησης, συνέβαλαν από κοινού στη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας αστάθειας.
- Ο δείκτης του ΑΕΠ σε φυσικά μεγέθη, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας, μειώθηκε κατά 3,7% σε σύγκριση με το έτος 2014.
- Για εμάς αυτό σημαίνει ότι πρέπει να μάθουμε να ζούμε σε διαφορετικές συνθήκες, όταν η τιμή του πετρελαίου, και μαζί με αυτήν οι τιμές του αερίου και των μετάλλων θα υφίστανται διακυμάνσεις.
- Τα καλά νέα όμως είναι ότι η ρωσική οικονομία και οι ρωσικές επιχειρήσεις επέδειξαν υψηλές δυνατότητες προσαρμογής. Μέσα σε λίγους μόνο μήνες οι

παράγοντες της αγοράς, οι επιχειρήσεις, ολόκληροι κλάδοι μπόρεσαν να βρουν τα κατάλληλα για αυτούς τμήματα της αγοράς, να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες - στις κυρώσεις και στις χαμηλότερες τιμές των υδρογονανθράκων.

- Η αγροτική οικονομία πέτυχε αύξηση της τάξης του 3%, ενώ η αύξηση στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων ανήλθε σε 2%.
- Ένας από τους βασικούς παράγοντες, οι οποίοι συμβάλλουν στη ανάπτυξη των παραπάνω κλάδων, είναι η ανάγκη αντικατάστασης των εισαγόμενων προϊόντων από προϊόντα εγχώριας παραγωγής λόγω της ισχύος του εμπάργκο στην εισαγωγή ειδών διατροφής.
- Τα καθαρά αποτελέσματα χρήσης (κέρδη μείον ζημίες) των ρωσικών εταιριών για το 2015 αυξήθηκαν κατά μιάμιση φορά. Αυτό σημαίνει ότι επιπλέον κεφάλαια που ξεπερνούν τα 8 τρισεκατομμύρια ρούβλια μπορούν να επενδυθούν και να αποτελέσουν τη βάση για ανάπτυξη.
- Οι μεταποιητικοί κλάδοι της βιομηχανίας αύξησαν τα καθαρά αποτελέσματα χρήσης τους σχεδόν κατά 65%. Το ρεκόρ κατέκτησε η χημική βιομηχανία, με αύξηση του καθαρού αποτελέσματος σχεδόν κατά 23 φορές. Πάνω από 72% αυξήθηκε το καθαρό αποτέλεσμα χρήσης του κλάδου έρευνας και ανάπτυξης. Κατά τη γνώμη μου, αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο της ανάπτυξης.
- Πέρα από τα παραπάνω, και εμείς, όπως και η Ελλάδα, ανακοινώσαμε την έναρξη ενός μεγάλου προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων. Ο λόγος είναι όχι μόνο η προσπάθεια να αυξηθούν τα έσοδα του προϋπολογισμού, αλλά και να βελτιωθεί η οικονομική αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των επιχειρήσεων.
- Ο σχεδιασμός της ιδιωτικοποίησης πολλών στοιχείων του ενεργητικού είχε γίνει πολύ πριν την πτώση των τιμών του πετρελαίου, για παράδειγμα της «Ροσνέφτ».

- Αναμφίβολα, δεν θα πουλήσουμε στοιχεία του ενεργητικού κάτω από την εμπορική τους αξία και προσπαθούμε να εισπράξουμε δίκαιη τιμή για την περιουσία μας. Ορισμένες λεπτομέρειες της επικείμενης διαδικασίας ιδιωτικοποιήσεων είναι ακόμη υπό συζήτηση, είμαι όμως βέβαιος ότι αυτή θα είναι ελκυστική και για τους ξένους επενδυτές.

Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

- Για την ενεργοποίηση των αλλαγών στη ρωσική οικονομία και τη βελτίωση των θεσμών της επιχειρηματικής δραστηριότητας γίνεται δουλειά προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της νομοθεσίας στο κομμάτι που αφορά την απλοποίηση των συνθηκών επιχειρηματικής δραστηριότητας και την εξασφάλιση της απαραίτητης ποιότητας στην εφαρμογή των νόμων.
- Κάθε χρόνο καταγράφεται η αξιολόγηση σε εθνικό επίπεδο της κατάστασης του επενδυτικού κλίματος στις περιφέρειες της Ρωσίας, η οποία επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εκτίμηση των επιχειρηματικών πρακτικών στην εφαρμογή του νόμου και η αποτελεσματικότητα της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων στις περιφέρειες.

Το 2015 τη υψηλότερη βαθμολογία έλαβαν: η Δημοκρατία του Ταταρστάν και οι περιφέρειες Καλούγκα, Μπέλγκοροντ, Ταμπόβ και Ουλιάνοβσκ.

Αξιολόγηση της ρυθμιστικής επίδρασης

- Στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στοχεύει επίσης ο θεσμός της αξιολόγησης της ρυθμιστικής επίδρασης. Η διαδικασία ακολουθεί το «κλασσικό» μοντέλο, το οποίο εφαρμόζεται στις χώρες-μέλη της Ε.Ε. και του ΟΑΣΑ, ξεκινώντας από τον ορισμό του προβλήματος, των στόχων της ρύθμισης καθώς και την ανάλυση των εναλλακτικών λύσεων από τους ίδιους τους υπεύθυνους του προγράμματος.

- Συνολικά αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο είναι η διαβούλευση με την επιχειρηματική κοινότητα, και το δεύτερο η οικονομική εκτίμηση των υπολογισμών, η ανάλυση του κόστους και του οφέλους. Στην πραγματικότητα πρόκειται για τη δυνατότητα του επιχειρηματικού κόσμου να πει στην κυβέρνηση στο στάδιο της συζήτησης για τις νομοθετικές πράξεις, ποιες μπορεί να είναι οι επιπτώσεις της μιας ή της άλλης λύσης.
- Με σκοπό την απλοποίηση της ρύθμισης της επιχειρηματικότητας, από την 1^η Ιανουαρίου του 2016 ισχύει νέα διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης νομοθετικών πράξεων, η οποία δίνει τη δυνατότητα να αποφευχθούν μη αιτιολογημένες υποχρεώσεις, απαγορεύσεις και περιορισμοί στη σφαίρα της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Υποστήριξη των εξαγωγών

- Σημαντικό στόχο θεωρούμε την κρατική υποστήριξη των εξαγωγών, ειδικά στους κλάδους υψηλής τεχνολογίας. Για το σκοπό αυτό πέρσι ιδρύθηκε σαν μέρος της δομής της “VNESHECONOMBANK” το Ρωσικό Κέντρο Εξαγωγών (ΡΘЦ), το οποίο αποτελεί έναν φορέα τύπου “one-stop” για τη συνεργασία με τους εξαγωγείς στους τομείς των μέτρων χρηματοοικονομικής αλλά και μη χρηματοοικονομικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της αλληλεπίδρασης με τα αρμόδια υπουργεία και τις υπηρεσίες.
- Το εργαλείο αυτό παρέχει μια ευρεία γκάμα υπηρεσιών για τον εξαγωγέα: από την υποστήριξη σε επίπεδο πληροφόρησης μέχρι τη χρηματοδότηση μέσω της “ROSEXIMBANK” και τη χορήγηση κρατικών εγγυήσεων μέσω της “EXAR” («ЭКВА»).
- Όταν γίνεται λόγος για εξαγωγές σε τρίτες χώρες, πρέπει ιδιαίτερα να υπογραμμίσουμε ότι για εμάς μια επιχείρηση που παράγει προϊόντα στο έδαφος

της Ρωσίας θεωρείται ρωσική, ανεξάρτητα από τη μορφή ιδιοκτησίας και το μέγεθος του ξένου κεφαλαίου.

- Ο παράγοντας-κλειδί εδώ είναι η πραγματοποίηση ορισμένων τεχνολογικών διαδικασιών και η προστιθέμενη αξία του παραγόμενου προϊόντος στο έδαφος της Ρωσικής Ομοσπονδίας να μην είναι μικρότερη του 30%.
- Οι ξένες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν εγκαταστήσει την παραγωγή τους στο έδαφος της Ρωσίας και εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις της εντοπιότητας, έχουν δικαίωμα να κάνουν χρήση όλης της γκάμας των υπηρεσιών που παρέχονται στις εγχώριες επιχειρήσεις. Το Ρωσικό Κέντρο Εξαγωγών (ΡΞΚ) θα τους παρέχει υποστήριξη για την έξοδό τους στις αγορές τρίτων χωρών.
- Την ίδια στιγμή, λαμβάνοντας υπόψη την εμβάθυνση του διεθνούς καταμερισμού εργασίας και τις ιδιομορφίες των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, το Ρωσικό Κέντρο Εξαγωγών (ΡΞΚ) είναι πρόθυμο να παρέχει υποστήριξη σε μικτές επιχειρήσεις στο έδαφος άλλων χωρών, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.
- Είμαι βέβαιος ότι οι Έλληνες επιχειρηματίες, οι οποίοι έχουν εγκαταστήσει παραγωγική δραστηριότητα τους στη Ρωσία ή έχουν σχέδια για την ίδρυση εταιρειών στη Ρωσία ή μικτών επιχειρήσεων με Ρώσους εταίρους, θα μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις εξαγωγικές δυνατότητες συμπεριλαμβανομένης και της βοήθειας του Ρωσικού Κέντρου Εξαγωγών (ΡΞΚ).

Ενίσχυση Μ.Μ.Ε. (Μικρής και Μεσαίας Επιχειρηματικότητας)

- Η κρατική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατευθύνεται προς την αύξηση της οικονομικής σταθερότητας και την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας της μικρής και μεσαίας επιχειρηματικότητας (Μ.Μ.Ε.) και επίσης στην άρση των εμποδίων που δυσκολεύουν την έναρξη και την λειτουργία της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

- Η μικρή επιχείρηση αποτελεί αναγκαίο συστημικό στοιχείο της σύγχρονης οικονομίας. Αυτή την στιγμή στην Ρωσία λειτουργούν περίπου 5,6 εκατ. Μ.Μ.Ε. οι οποίες εξασφαλίζουν 25% της απασχόλησης και συμβάλουν περίπου κατά 21% στο Α.Ε.Π. της χώρας. Στόχος μας για τα επόμενα χρόνια είναι – πολλαπλώς να αυξήσουμε αυτούς τους δείκτες φτάνοντας τους δείκτες των χωρών που έχουν πιο ανεπτυγμένη οικονομία καθώς και τον τομέα των Μ.Μ.Ε.

Ειδική Επενδυτική Σύμβαση

- Λαμβάνοντας υπόψη τη δομή του ξένου κεφαλαίου στη Ρωσία, θα ήθελα ιδιαίτερα να επιστήσω την προσοχή σας στο καινούργιο εργαλείο της ρωσικής βιομηχανικής πολιτικής – την Ειδική Επενδυτική Σύμβαση.
- Αυτή η Σύμβαση μπορεί να υπογραφεί με όλες τις εταιρείες οι οποίες ενδιαφέρονται για εγκατάσταση τεχνολογικών διαδικασιών και οι οποίες πραγματοποιούν μεταφορά των σύγχρονων τεχνολογιών στη βιομηχανία.
- Μετά τη σύναψή της ο επενδυτής λαμβάνει εγγυημένα τις κρατικές παροχές κινήτρων για το χρονικό διάστημα ισχύος της Σύμβασης (μέχρι 10 χρόνια) για την υλοποίηση του Επενδυτικού σχεδίου στη Ρωσία.
- Οι δυνατότητες της Ειδικής Επενδυτικής Σύμβασης μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στα πλαίσια των Ειδικών Οικονομικών Ζωνών (Ε.Ο.Ζ.) και των Ζωνών Προωθητικής Ανάπτυξης (ТОРы). Θα ήθελα να σημειώσω ότι σήμερα εμείς δημιουργούμε καινούργιες ζώνες προωθητικής ανάπτυξης (ТОРы) στις μονο-πόλεις (πόλεις με συγκεκριμένο οικονομικό προφίλ), όπου οι δαπάνες για το εργατικό δυναμικό σε σχέση κόστους/ποιότητας είναι από τις πιο αποδοτικές στη Ρωσία, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της Άπω Ανατολής και της Ανατολικής Σιβηρίας.

Ειδικές Οικονομικές Ζώνες

- Οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (Ε.Ο.Ζ.) παρέχουν στις εταιρείες μοναδική ευκαιρία να χρησιμοποιούν τα επενδυτικά πλεονεκτήματα της Ρωσίας. Στην ουσία, είναι ένα ενιαίο σύστημα παροχών, πλεονεκτημάτων και εγγυήσεων για τους επενδυτές, το οποίο παρέχει δυνατότητα εξοικονόμησης μέχρι 30% του αρχικού κόστους της επένδυσης στην περίπτωση υλοποίησής της στον χώρο των Ε.Ο.Ζ.
- Για έναν ιδιώτη επενδυτή αυτό σημαίνει μειωμένο διοικητικό κίνδυνο και εγγυήσεις της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσίας.
- Εκτός από αυτό, στο έδαφος των ομοσπονδιακών Ε.Ο.Ζ. ισχύει καθεστώς ελεύθερης τελωνειακής ζώνης. Τα ξένα προϊόντα εγκαθίστανται και χρησιμοποιούνται χωρίς πληρωμή τελωνειακών δασμών και Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, καθώς και δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα αυτά απαγορεύσεις και περιορισμοί οικονομικού χαρακτήρα.
- Οι Διαχειριστικές εταιρείες και οι Αρχές των περιφερειών παρέχουν στα μέλη των Ε.Ο.Ζ. υποστήριξη σε όλα τα στάδια από την δημιουργία της αίτησης για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους έως την έναρξη και λειτουργία της μονάδας, που μειώνει σημαντικά τις δαπάνες.
- Ουσιαστικά μιλάμε για ειδικές, προνομιακές συνθήκες δραστηριότητας για τους επενδυτές, με βάση τις εγγυήσεις της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας.
- Θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι μέλος των Ε.Ο.Ζ. μπορεί να γίνει οποιαδήποτε εταιρεία ή ελεύθερος επαγγελματίας, νόμιμα εγγεγραμμένοι στο έδαφος μιας περιφέρειας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, εντός της οποίας βρίσκεται η Ειδική Οικονομική Ζώνη.

- Λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφία και την ειδίκευση των Ε.Ο.Ζ. (παραγωγικο-βιομηχανικές, τεχνολογικές και καινοτόμες, λιμενικές ζώνες και ζώνες τουρισμού και αναψυχής) στα πλαίσια τους υπάρχει δυνατότητα υλοποίησης επενδυτικών έργων σε διαφορετικούς κλάδους:
- τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας και εναλλακτικές πηγές ενέργειας
- κατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού, εξοπλισμού μετρήσεων, μικροηλεκτρονική
- παραγωγή κατασκευαστικών υλικών
- χημικά προϊόντα
- ιατρική και φαρμακευτική βιομηχανία
- συνεργασία στον τομέα ανάπτυξης ζωνών τουρισμού και αναψυχής, κατασκευή ξενοδοχείων και άλλων τουριστικών υποδομών.
- Είναι η χαρά μας να δούμε καινούρια σχέδια των ελληνικών εταιρειών στις Ε.Ο.Ζ. η δραστηριότητα των οποίων θα αποσκοπεί επίσης και στην οργάνωση παραγωγής προϊόντων υψηλής τεχνολογίας ολοκληρωμένου κύκλου.

Εκτίμηση των μεταρρυθμίσεων

- Θα ήθελα να σημειώσω ότι ο ανεξάρτητος δείκτης, που επιβεβαιώνει τις επιτυχίες των μεταρρυθμίσεων που συντελούνται στη Ρωσία, είναι ο δείκτης που εκδίδει η Παγκόσμια Τράπεζα για τις συνθήκες επιχειρηματικότητας (Doing Business). Αν το 2010 εμείς (η Ρωσία) ήμασταν στο τέλος του 2/3 (δεύτερου τρίτου) της κατάταξης, σήμερα είμαστε στο κατώφλι των 50 καλύτερων χωρών (51^η θέση).

- Ο Πρόεδρος της Ρωσίας κ. Βλαντίμιρ Πούτιν έθεσε στην Κυβέρνηση το καθήκον να επιτύχουμε την 20^η θέση στον πίνακα το 2018 και όπως βλέπετε εμείς βαδίζουμε με σιγουριά προς αυτόν τον στόχο.
- Κατά την εκτίμηση της Παγκόσμιας Τράπεζας η Ρωσία είναι στην πεντάδα που ηγείται βάσει του αριθμού των μεταρρυθμίσεων που έχουν γίνει. Μεταξύ αυτών είναι η απλοποίηση της διαδικασίας σύνδεσης με τα δίκτυα ηλεκτρισμού, η μείωση του χρόνου ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού, η απλοποίηση πρόσβασης στα δάνεια και της διαδικασίες δημιουργίας επιχειρήσεων και η μείωση του χρόνου εγγραφής των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας.

Για το καθεστώς των κυρώσεων

- Στην αρχή της ομιλίας μου αναφέρθηκα ήδη στο πόσο αρνητικά επέδρασαν οι κυρώσεις στους στατιστικούς δείκτες του διμερούς εμπορίου.
- Συμφωνούμε πλήρως με την προσέγγιση της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας, η οποία υποστηρίζει την πλήρη ακύρωση του καθεστώτος των κυρώσεων: όσο συντομότερα οι επιχειρηματίες θα μπορέσουν να επιστρέψουν στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα χωρίς τους επιβεβλημένους από την πολιτική περιορισμούς, τόσο το καλύτερο.
- Προς το παρόν, οι κυρώσεις πλήττουν και αυτούς, εναντίον των οποίων εφαρμόζονται και αυτούς, οι οποίοι τις χρησιμοποιούν.
- Σε τελική ανάλυση, έχασαν όλοι. Πόσες κοινές πρωτοβουλίες και κοινά σχέδια παραπέμφθηκαν στις καλένδες ή απλώς ακυρώθηκαν εξαιτίας των κυρώσεων!
- Παρά την πολυετή θετική εμπειρία από την οικονομική συνεργασία ανάμεσα στις χώρες μας, η Ελλάδα, όντας μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ενεπλάκη στην εκστρατεία «τιμωρίας» της Ρωσίας μέσω των κυρώσεων. Παρόλα αυτά, αυτή η πρακτική των κυρώσεων είναι «ράβδος με δύο άκρες» και πλήττει την οικονομία της Ελλάδας όχι λιγότερο ουσιαστικά, απ' ό,τι την οικονομία της Ρωσίας.

- Τον μεγαλύτερο δε κίνδυνο παρουσιάζουν οι έμμεσες συνέπειες των κυρώσεων και η καθυστερημένη επίδρασή τους σε σχέση με την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά και την πτώση της ζήτησης σε παραδοσιακά ελληνικά εξαγωγίμα προϊόντα.
- Κατανοούμε απόλυτα, ότι το να αποκαταστήσουμε πλήρως το επίπεδο συνεργασίας του παρελθόντος θα είναι αρκετά δύσκολο. Πιθανόν να χρειαστεί σημαντικό χρονικό διάστημα, δεδομένου ότι οι κυρώσεις θα αφήσουν αποτύπωμα στις σχέσεις μας. Όμως ταυτόχρονα, στην ουσιαστική συζήτηση γύρω από πρωτοβουλίες σχεδιασμού, βασισμένες στην αρχή του αμοιβαίου οφέλους και υψηλής αποτελεσματικότητας βλέπουμε ακριβώς το κλειδί για τη διατήρηση των σχέσεων καλής γειτνίασης και ανεπτυγμένων οικονομικών δεσμών.
- Παρόλη μας τη λύπη, είναι αδύνατο να ακυρωθούν οι απαντητικές κυρώσεις για μία χώρα· ωστόσο παραμένουν τομείς συνεργασίας, τους οποίους είναι απαραίτητο να αναπτύσσουμε. Οι οικονομικές προοπτικές που σχετίζονται με τις ρωσικές επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών και των υποδομών της Ελλάδας θα τύχουν ενεργής επεξεργασίας στα πλαίσια του Έτους Ελλάδας-Ρωσίας.
- Στον τομέα της εκπαίδευσης έχουν σχεδιαστεί προγράμματα αμοιβαίας ανταλλαγής φοιτητών. Τα ΑΕΙ του κλάδου Μεταφορών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, όπως για παράδειγμα το Κρατικό Πανεπιστήμιο Μεταφορικών Δικτύων της Μόσχας (MIIT) έχουν ενεργή συνεργασία με ορισμένες μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες, υλοποιούνται κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια για την απόκτηση «διπλών» πτυχίων με πανεπιστήμια της Γαλλίας, της Γερμανίας και της Φινλανδίας. Στα πανεπιστήμια δίνουν

διαλέξεις πρεσβευτές ξένων κρατών, ειδικοί της Διεθνούς Ένωσης Σιδηροδρόμων, εκπρόσωποι ξένων πανεπιστημίων και μεταφορικών εταιρειών.

- Έτσι λοιπόν, μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα, ότι η εφαρμογή των κυρώσεων δεν επηρέασε την αλληλεπίδραση των ΑΕΙ με τους ξένους εταίρους τους. Η συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της επιστήμης, οι επαφές ανάμεσα σε επιστήμονες, καθηγητές, φοιτητές, μεταπτυχιακούς φοιτητές δεν επηρεάστηκαν από τις κυρώσεις και συνεχίζουν να αναπτύσσονται ενεργά.
- Ελπίζω πως, το δικό Σας Πανεπιστήμιο με την σχεδόν εκατονταετή ιστορία θα γίνει η «ατμομηχανή» στην ανάπτυξη των σχέσεων με τα ρωσικά πανεπιστήμια του κλάδου Μεταφορών. Είμαστε εντελώς ανοιχτοί στο διάλογο και έτοιμοι να υποστηρίξουμε όλα τα εγχειρήματα σε αυτόν τον τομέα. Ως πρώτο στάδιο της ρωσο-ελληνικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης στον κλάδο των Μεταφορών είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί κοινό σεμινάριο με τη συμμετοχή της Ένωσης ΑΕΙ του κλάδου Μεταφορών (της Ρωσίας), με επικεφαλής τον Πρύτανη του Κρατικού Πανεπιστημίου Μεταφορικών Δικτύων της Μόσχας και εκπροσώπους του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου.
- Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρά τα σύνθετα οικονομικά και πολιτικά γεγονότα, η πνευματική και πολιτιστική κληρονομιά παραμένει σημαντικότερος παράγοντας, που ενώνει τους λαούς της Ελλάδας και της Ρωσίας. Σήμερα υπό τον όρο «στρατηγικοί εταίροι» συχνά υπονοείται αποκλειστικά η πολιτική και οικονομική συνιστώσα μιας συμμαχίας, ωστόσο οι σχέσεις Ρωσίας και Ελλάδας έχουν πολύ βαθύτερες ρίζες και πολλά υποσχόμενες προοπτικές συνεργασίας. Τα ευρείας κλίμακας σχέδια για το έτος 2016 αποσκοπούν στην ολόπλευρη ανάπτυξη και ενίσχυση των σχέσεων όχι μόνο των δύο κρατών, αλλά και των λαών μας.
- Συνολικά, η αντιπαράθεση κυρώσεων αναδεικνύει τον πρωταρχικό ρόλο του γεωπολιτικού παράγοντα στις σχέσεις Ρωσικής Ομοσπονδίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ευπάθεια της εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας μπροστά στις

πολιτικού χαρακτήρα αποφάσεις των δύο πλευρών. Αυτό με τη σειρά του θέτει ενώπιόν μας το καθήκον της εξεύρεσης τρόπων για την αποπολιτικοποίηση του οικονομικού τομέα των σχέσεων Ρωσίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε η επιχειρηματική δραστηριότητα να μη γίνεται όμηρος της πολιτικής κατάστασης.

Για τις σχέσεις μας με την Ε.Ε.

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει στρατηγικός μας εμπορικο-οικονομικός εταίρος. Βλέπουμε το μέλλον των σχέσεών μας με την Ε.Ε. στο πλαίσιο «Ευρασιατική Οικονομική Ένωση – Ευρωπαϊκή Ένωση», που σκοπό θα είχε τη δημιουργία κοινού οικονομικού πεδίου από το Βλαντιβοστόκ μέχρι την Λισσαβόνα.
- Εμείς ήδη έχουμε καταθέσει τις προτάσεις μας για την έναρξη του σχετικού διαλόγου στην ηγεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Υπολογίζουμε στην υποστήριξη της Ελλάδας σε αυτό το θέμα.
- Η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση, μέλος της οποίας είναι και η Ρωσία, έχει στόχο να γίνει ο συνδετικός κρίκος της παγκόσμιας αλυσίδας μεταφοράς εμπορευμάτων μεταξύ της Ανατολής και της Δύσης.
- Η Ρωσία και η Ε.Ε. έχουν μεγάλο κατάλογο κοινών συμφερόντων στους τομείς της ενέργειας, του εμπορίου, των χρηματοοικονομικών, της επιστήμης και της μόρφωσης, των μεταφορών, του περιβάλλοντος, των τηλεπικοινωνιών.
- Υψηλή αποτελεσματικότητα έδειξε η πρωτοβουλία «Συνεργασία για τον εκσυγχρονισμό Ρωσίας-Ε.Ε.».
- Ελπίζω ότι, οι δυσκολίες, που υπάρχουν σήμερα στις σχέσεις μας με την Ε.Ε. – δεν θα είναι για πάντα, και στο άμεσο μέλλον θα καταφέρουμε να αλλάξουμε σελίδα.

- Σήμερα πρέπει εμείς να σκεφτούμε πάνω στην αρχιτεκτονική των σχέσεών μας, να τις κάνουμε όσο το δυνατόν πιο δίκαιες, ισομερείς, σταθερές και προβλέψιμες.
- Σήμερα είναι σημαντικό να συγκεντρώνουμε τις θετικές τάσεις, να αναπτύσσουμε τον επιχειρηματικό διάλογο και να είμαστε έτοιμοι για «επανεκκίνηση» των σχέσεων με την Ε.Ε.
- Υποθέτω επίσης, ότι όλοι μας θα πρέπει να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν, ώστε να «διαχωρίσουμε» τις πολιτικές μας σχέσεις, όπου οι προσεγγίσεις των χωρών μας είναι πολλές φορές διαφορετικές με αυτές των εμπορικο-οικονομικών μας σχέσεων, όπου οι προσεγγίσεις μας, είναι κατά κανόνα όμοιες.
- Είμαι σίγουρος ότι αυτή η θέση εκφράζει και τα ενδιαφέροντα της Ελλάδας, καθώς και του επιχειρηματικού της κόσμου, και υπολογίζουμε στην υποστήριξη και από την δική σας πλευρά.

Κλείσιμο

- Οι συναντήσεις που θα έχουμε με την ευκαιρία αυτής της επίσκεψης θα γίνουν πεδίο για την περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορίου και των οικονομικών σχέσεων. Είναι φανερό, ότι για να διορθώσουμε την κατάσταση στον εμπορικο-οικονομικό τομέα και να αποκαταστήσουμε την χαμένη δυναμική είναι αναγκαίες οι από κοινού ενέργειές μας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή Σας!